

Emlékeztető

Egyeztetés adatai

Forma: jelenléti és online

Helyszín: Magyar Mérnöki Kamara (MMK)

Időpont: 2026-06-25, 15:00

Résztvevők:

Név	képviselt szervezet
dr. Takács Bence	GGT
Lehoczky Máté	GGT
Menyhárt István	GGT
Kavecski Gergely	VVT
Ládonyi Ákos	KT
Almási Nándor	HIT
Németh Gábor	GyMSVM Mérnöki Kamara

Az egyeztetésre meghívásra került az Energetikai Tagozat is, azonban a tagozat képviselte – szóbeli egyeztetések alapján – a következőkben valósul meg.

Előzmények

Németh Gábor egyeztetést kezdeményezett a Geodéziai és Geoinformatikai Tagozat (GGT), továbbá az ún. infrastruktúra tagozatok (Hírközlési és Informatikai Tagozat-HIT, Közlekedési Tagozat-KT, Energetikai tagozat-ET, Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozat-VVT) részvételével. Az egyeztetés kezdeményezője volt, hogy az általa képviselt GyMSVM Mérnöki Kamara elnökségi ülésén a geodéziai felméréssel kapcsolatos jogszabályi kérdések merültek fel, melynek egyeztetését vállalta. Emellett egyéb aktuális a témakörhöz kapcsolódó kérdések megbeszélése indokolt. Az egyeztetés témái:

1. tervezési alaptérkép készítés, kitűzés aktuális jogi/eljárásrendi kérdései
2. terepi felmérés jogszabályi kérdései
3. digitális tervezési alaptérképek egységes szabályozásának kérdései
4. modern geodéziai felmérési technológiák alkalmazási kérdései
5. GGT aktuális FAP-pályázatával kapcsolatos tagozati együttműködés
6. megvalósulási bemérések jogszabályi és szabályozási kérdései
7. tagozatok közös képzési lehetőségeinek kialakítása, önképzési lehetőségek

Az egyeztetésen elhangzottak összefoglalása

Németh Gábor ismertette a jelenlévőkkel a megtárgyalandó problémákat, majd felkérte GGT képviselőit, hogy – elsősorban a tervezési alaptérképek készítésével, ehhez kapcsolódó kitűzési

feladatokkal kapcsolatos jogszabályváltozás által generált problémákra fókuszálva – rövid összefoglalóban ismertesse a tudnivalókat.

GGT képviselője példákkal illusztrálva mutatta be a terepi állapot, a digitális alaptérkép (DAT) viszonyát, lehetséges eltéréseket, a pontossági követelményeket, az ebből adódó nehézségeket. Kiemelte, hogy Magyarországon a települések töredékes részén van szinkronban a térképi állapot a természetbeni állapottal. Az eltérések javarészt a történeti múlt térképezési módszereire, a korábbi analóg térképek helyszíni kiegészítő mérések nélküli digitalizálására vezethetők vissza.

A közös beszélgetés, probléma felvetések eredményeként az alábbiak rögzítése kiemelt jelentőségű.

Tervezési alaptérkép

- A DAT geometria, általában, nem tűzhető ki egy az egyben. A kitűzéskor figyelembe kell venni az előzmény munkarészeket is, pl. korábbi megosztási, kitűzési, egyéb munkarészekben szereplő méreteket is. A térképi és a természetbeni állapot összhangja gyakran megteremthető a két állapot közötti transzformációval. Úgy kell elképzelni, hogy egy földrészlet kitűzendő pontja a DAT-ban rögzített megfelelő pontnak egy R sugarú körén belülre esik. R értéke az adott térképi részlet pontosságától, sok esetben az eredeti térkép készítésekor alkalmazott technológiától és konkrét felmérési utasításoktól függ. A hibahatár (tűréshatár) értéke meglehetősen tág határok között változik, értéke több dm és több méter is lehet. Alapelv, hogy amennyiben a térképi és a természetbeni állapot eltérése a tűréshatárnál kisebb, mind a térképi, mind a természetbeni állapotot el kell fogadni. Ebben az esetben telekhatár kitűzésekor a természetbeni állapotot kell kitűzni, megjelölni, ez innentől a jogi határ. Ebből az alapelvből következik, hogy a jogi határ a mértékadó a tervezéskor. Ezért kell a tervezési alaptérkép készítésével egyidőben a telekhatárt is kitűzni.
- a kitűzés (és itt nem elsősorban a terepen történő fizikai megjelölés, hanem egy adott földrészlet-töréspont jogilag érvényes helyének meghatározása) mint folyamat arra irányul, hogy a releváns térképi pontok (tipikusan földrészlethatár-pontok) meghatározásra kerüljenek a földhivatali adatszolgáltatások alapján.
- fontos megjegyezni, hogy a kitűzési folyamat bár az esetek jelentős részében explicit módon, bizonyos esetekben azonban nem evidens módon határozza meg a pontok jogi értelemben érvényes koordinátáit.
- fentiek alapján a kitűzési folyamat célja annak a jogi geometriának a meghatározása, mely – figyelembe véve a terepi állapotot, és a megengedett eltérési hibát – a tervezéshez felhasználható. Egyes esetekben ez tehát azonos a terepi állapottal, más esetekben ettől eltér. Valójában tehát három geometria viszonyáról van szó: DAT, terepi állapot, kitűzési folyamattal meghatározott geometria. A három állapot közül kettő általában azonos.
- A tervezési alaptérkép előállításának célja, hogy előálljon egy olyan térkép, mely tartalmazza a vonatkozó jogszabály szerinti terepi objektumokat, valamint a tervezés szempontjából mértékadó határokat, mely vagy illeszkedik a terepi állapotra, vagy eltér attól. A földmérő olyan digitális térképi állományt ad át, melyen a terepi mérési adatok mellett a már a kitűzéssel meghatározott jogi állapot kerül feltüntetésre.
- A földmérőnek előző mellett külön dokumentációban kell rögzíteni a DAT és a kitűzés eredményeként előálló földrészlethatárok eltérését, továbbá azt, hogy mely szakaszokon fogadható el a terepi állapot a jogi állapottal, és mely szakaszokon tér el attól (hibahatár kérdés). A földmérési munkarész köteles melléklete minden esetben egy műszaki leírás is, mely a földmérési folyamatot, annak megállapításait részletezi.

- Földmérők részére mindenképpen javasolt, hogy a kitűzési és terepi felmérési adatokat már előzetesen adják át a megrendelőnek (tervezőnek). Speciális eset, amikor a térképet eredeti felmérési, térképezési vagy területszámítási hiba terheli, ebben az esetben semmilyen földmérési munka (ebből következően tervezési munka sem) végezhető, csak miután a kormányhivatal földhivatali osztálya, a továbbiakban az egyszerűség kedvéért földhivatal a térképet javította. Ez az esetek töredékes hányada.
- Amennyiben a tervezési folyamat a terepi és a térképi határok esetleges eltérését kezelni tudja, akkor a telekhatár terepi kitűzését 1 hektárt vagy 250 méter meghaladó tervezési terület esetén elhagyható, vagy csak a tervező által előírt pontok vonatkozásában szükséges.
- Stratégiai célnak kell lennie az ország teljes területére vonatkozóan a térképek pontosságának javítása újfelméréssel vagy térképfelújítással. Ez történhet preferencia sorrend alapján (a beruházásokkal intenzíven érintett és nagyon pontatlan fekvések előre sorolása), illetve szükséges az erre a célra jogszabály szerint előirányzott állami bevételek (adatszolgáltatási díjak) valóban erre a célra történő fordítása. A hibák kiküszöbölése multiplikátor hatással képes javítani az eljárási folyamatokat, összességében alapvető nemzetgazdasági érdek. A térképfelújítás korszerű módszertanát a GGT 2020-ban dolgozta ki FAP támogatással. Azóta a technológiák csak fejlődtek, a korszerű, elsősorban drón fotogrammetriai technikában tapasztalt földmérési vállalkozások száma csak nőtt. Az állami alapadatok előállítására félretett források jelentősek. Az ország összes térképének felújítása várhatóan 10-20 év, de belátható időn belül is érdemi javulás elérhető lenne.

Terepi felmérés jogosultsági kérdései

Kérdésként merült fel, hogy infrastruktúra tervezők jogosultak-e saját tevékenységükhöz kapcsolódóan terepi mérést végezni? Jelenlévők az alábbiakat rögzítik ezzel kapcsolatban:

- Terepi mérés, tervezési alaptérkép (mérnökgeodézia tevékenység) alapesetben GD-T jogosultsághoz kötött.
- Jogszabályi előírások alapján GD-T jogosultsággal nem, de földmérő igazolvánnyal (pl. középfokú végzettséggel) rendelkező földmérő abban az esetben végezhet tervezési alaptérkép készítési tevékenységet, ha olyan cégnek tulajdonosa, vagy alkalmazottja, amely cégnek van ilyen tevékenységre kiterjedő jogosultsága, vagyis a cég rendelkezik GD-T végzettségű munkavállalóval vagy személyes közreműködő tulajdonossal és a cég a MMK-nál regisztrált. A beszélgetés során a vélemények némiképp eltértek abban, hogy ez mennyiben indokolt, miért nem elegendő, ha a jogosultsággal nem rendelkező földmérő megállapodás keretében gondoskodik a munkája szakmai ellenőrzéséről és ellenjegyzőjéről egy GD-T-s földmérővel. GGT képviselőinek álláspontja szerint ez a kritérium többlet garanciát biztosít a jogosult földmérő tényleges közreműködésére. GGT képviselői felhívták a figyelmet a tervező mérnököknél megszokott jogosultsági szisztémára, álláspontjuk szerint ez a geodézia területén is átvehető.
- életszerűen akceptálható, ha az infrastruktúra tervező bagatell kiegészítő mérést végez (kell hogy végezzen) tervezési alaptérkép pontosítására/kiegészítésére) pl. minimális változások lekövetése mint közmű-tereptárgyak, kapubehajtó stb. rögzítése, lekövetése)
- hatósági engedély hatálya alá tartozó tervezői tevékenység alapját kizárólag GDT jogosultsággal rendelkező földmérő által minőségtanúsított tervezési alaptérkép képezheti, ideértve a releváns földrészlethatárok kitűzési tevékenységét is (mely utóbbi ingatlanrendező földmérő jogosultsággal végezhető)

- indokolt a tagozatok közötti további egyeztetés annak pontosítására, hogy a fentebb említett, az infrastruktúra tervező által végezhető bagatell terepi mérések definiálása hogyan történjen.

Digitális tervezési alaptérképek egységes szabályozása

Jelenlévők megállapították, hogy a digitális tervezési alaptérképek formai és tartalmi követelményeire vonatkozóan nincs érvényes szabályozás, ugyanakkor ennek megalkotása mindenképpen kívánatos. Az alábbi releváns megállapítások történtek:

- földmérők részére folyamatos probléma, hogy ahány megrendelő, annyi féle térképelőállítási formátumban kell, hogy dolgozzanak.
- általános probléma, hogy – főként egyszemélyes, vagy kisebb cégek – digitális tervezési térképei nehezen kezelhetők, nem elégítik ki az ezekkel szemben támasztott szakmai követelményeket.
- GGT képviselői jelezték, hogy korábbi FAP pályázat keretében megalkottak egy javaslati formátumot, azonban annak továbbfejlesztése, főként a felhasználó társ-tagozati tervezők igényei alapján szükséges lehet.
- GGT-nél jelenleg is folyamatban van egy FAP pályázat, mely a tervezési alaptérképekkel kapcsolatos problémák feldolgozására irányul, ennek kapcsán kéri a társ-tagozatok közreműködését.
- Jelenlévők megállapodtak abban, hogy GGT körbe küld egy tartalomjegyzék javaslatot a társtagozati képviselőknek, és annak véglegesítése után közreműködve fogják a pályázati anyagot feldolgozni. Ennek kapcsán feltétlenül kívánatos minden érintett tagozat részéről 2-3 képviselő, és a személyes egyeztetések is preferenciát élveznek. Az Építész Kamara és a VVT a GGT korábbi kérésének eleget téve már delegált képviselőt. Cél, hogy az érdemi munka nyár végére elkészüljön, az előkészítő egyeztetések már folynak.
- Jelenlévők elhatározták továbbá, hogy a digitális tervezési alaptérképre vonatkozóan egy ajánlás/szabályozás (később pontosítandó) előállítása szükséges, ehhez a jelenlévők megindítják a kommunikációt és saját gyakorlatuk alapján elkezdik összeszedni azokat a szempontokat, gyakorlatokat, melyek a saját köreikben felmerültek. Feltétlenül indokolt – külön, e feladatrésze célzott együttműködés keretei között – az ajánlás/ szabályozás megalkotása.

Megvalósulási bemérések

Jelenlévők közös megállapítása, hogy indokolt szabályozási rendet tenni a megvalósulási dokumentáció vs. megvalósulási bemérések terén, úgy a jogosultsági, mint a felelősségi kérdéseket illetően. Az alábbiak rögzítése indokolt:

- Jelenlévők egyetértettek abban, hogy szakági megvalósulási dokumentáció készítése/előállítása szakági tervezői jogosultsággal rendelkező tervező közreműködésével szabályszerű.
- Indokolt egy (célszerűen kamarai) szabályozást alkotni a megvalósulási bemérésekre vonatkozóan (tipikusan pl. közmű bemérési helyszínrajz), mely rögzíti, hogy a tervlapok előállítása kapcsán ki milyen adatokat szolgáltat, mik az egyes résztvevők felelősségi köre, az előállítás folyamata, annak dokumentálása, jegyzése. Tagozatok képviselői ezen feladatrészt kapcsán is további kommunikációt folytatnak.

Tagozati közös képzések, önképzések

Németh Gábor jelezte, hogy több fórumon felmerült annak igénye, hogy tagozatok olyan közös képzési témákat dolgozzanak fel, melyek egyes tagozatok határterületei (közös halmazai). Példaként említette a mélyépítéshez kapcsolódó geotechnikai feladatokat/ismeretszélesítést, az utak vízelvezetési kérdéseit, de a már fentebb említett tervezési alaptérkép készítéssel kapcsolatos kérdéseket. Jó gyakorlatnak tartaná, ha a kamarai kötelező szakmai továbbképzések részévé lehetne tenni olyan workshop jellegű önképzési formákat, ahol szakmagyakorlók (akár több tagozat résztvevői) egy-egy résztémát feldolgoznának, közös ismereteiket bővítenék/átadnák. Ennek kapcsán elmondta, hogy egy választmányi ülésen a KTT részéről az az álláspont fogalmazódott meg ezzel kapcsolatban, hogy alapvetően a tagozatok kompetenciája meghatározni, hogy mely képzés fogadható el kötelező szakmai továbbképzésként.

Jelenlévők a felvetést támogatták, és feltétlenül szükségesnek tartják a tagozatok ilyen, és más formában történő kommunikációjuk erősítését, ezek fórumának, formájának megtalálását.

Záró megállapítások

Jelenlévők kiemelten hasznosnak érezték az egyeztetést mind annak tartalmát, mind a tagozatok közötti kommunikáció elindítását illetően. Közös megállapítás volt, hogy a felvetett problémák egyenkénti továbbdolgozása indokolt, és fontos, hogy abba minden érintett tagozat aktívan közreműködjön.

Kapják:

1. GGT, KT, ET, HIT, VVT tagozatok képviselői
2. tagozati referatúra